

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE NUOTEKŲ TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje nuotekų tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato kaupimo rezervuaruose ir mažose nuotekų valyklose (toliau – vietiniai nuotekų šalinimo įrenginiai) susidarančių nuotekų tvarkymo tvarką, nuotekų turėtojų (fizinį ir juridinių asmenų), nuotekų vežėjų, nuotekų tvarkytojų ir Širvintų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teises ir pareigas tvarkant nuotekas.

2. Taisyklės galioja Savivaldybės teritorijoje ir yra privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie eksploatuoja vietinius nuotekų šalinimo įrenginius ir tvarko juose susidarančias nuotekas, nuotekų vežėjams, nuotekų tvarkytojams ir Savivaldybės institucijoms.

3. Taisyklės netaikomos fiziniams ir juridiniams asmenims, kuriems išduotuose Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose (toliau – TIPK leidimas) nustatyti individualūs nuotekų tvarkymo reikalavimai.

4. Nuotekų tvarkymo tikslas – saugiai surinkti nuotekas iš vietinių nuotekų šalinimo įrenginių ir jas sutvarkyti nedarant neigiamo poveikio aplinkai, tausojant gamtos išteklius, užkertant kelią užkrečiamųjų ligų plitimui ir laikantis visuomenės sveikatos saugos reikalavimų.

II. TEISĖS AKTAI

5. Taisyklės parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais:

5.1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu;

5.2. Lietuvos Respublikos vandens įstatymu;

5.3. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu;

5.4. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu;

5.5. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu;

5.6. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu;

5.7. Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343;

5.8. Atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis 1999 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos

aplinkos ministro įsakymu Nr. 217;

5.9. Aplinkosauginėmis buitinių nuotekų filtravimo įrenginių įrengimo gamtinėmis sąlygomis taisyklėmis (LAND 21-01), patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. 252;

5.10. Statybos techniniu reglamentu STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. DI-390;

5.11. Statybos techniniu reglamentu STR 2.20.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 705;

5.12. Statybos techniniu reglamentu STR 2.02.05:2004 „Nuotekų valyklos. Pagrindinės nuostatos“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. DI-376;

5.13. Statybos techniniu reglamentu STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. DI-338;

5.14. Nuotekų tvarkymo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. DI-236;

5.15. Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. DI-412;

5.16. Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. DI-281;

5.17. Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. DI-18.

III. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Aglomeracija – tai teritorija, kuri yra gana tankiai apgyvendinta ir (arba) kurioje sutelkta ūkinė veikla (teritorijoje yra ne mažiau kaip 25 atskiri nuotekų šaltiniai (objektai), kurių bendras dydis atitinka ne mažiau kaip 100 GE, o įrengiant centralizuotąjį nuotakyną vienam GE vidutiniškai tektų ne daugiau kaip 15 m lauko / gatvių tinklų, nevertinant įvadų, kolektorių iki valymo įrenginių ir išleidimo vietos ilgio), dėl ko nuotekas tikslinga surinkti naudojant centralizuotąjį nuotakyną, arba teritorija, kurioje nuotekas rinkti naudojant centralizuotąjį nuotakyną yra tikslinga dėl kitų priežasčių (pvz., dėl to, kad konkrečiu atveju nuotekų surinkimas naudojant centralizuotąjį nuotakyną yra priimtinausias dėl gamtinių sąlygų; dėl to, kad centralizuotojo nuotakyno įdiegimas yra ekonomiškai

priimtinausias ar dėl kitų priežasčių). Taip pat aglomeracijai priskiriamos teritorijos, kuriose esančių objektų nuotekos surenkamos naudojant centralizuotąjį nuotakyną arba yra sudarytos tokios galimybės (išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra).

Atskiroji nuotekų tvarkymo sistema – ne daugiau kaip dviejų gyvenamųjų namų ar kitų objektų nuotekoms tvarkyti skirta sistema, iš kurios nuotekos išleidžiamos į aplinką arba kaupiamos ir periodiškai išvežamos mobiliosiomis priemonėmis.

Centralizuotasis nuotakynas (centralizuotoji nuotekų surinkimo sistema) – nuotakynas, į kurį patenkančios nuotekos nukreipiamos į aglomeracijos nuotekų valymo įrenginius arba į galutinę išleidimo vietą ir kurį naudojant teikiamos viešosios nuotekų tvarkymo paslaugos ir surenkama ne mažiau kaip 30 % aglomeracijoje susidarančių nuotekų.

Gyvenamasis pastatas (gyvenamasis namas) – gyventi pritaikytas pastatas, kuriame daugiau kaip pusė naudingo ploto yra gyvenamosios patalpos.

Gyventojų ekvivalentas (toliau – GE) – sąlyginis vienetas nuotekų (taršos) šaltinio dydžiui išreikšti. Vienas GE reiškia nuotekų šaltinį, kuriame per parą susidarančiose nuotekose yra 70 g BDS₇ ir (arba) 12 g N ir (arba) 2,7 g P (taršos šaltinio dydis nustatomas pagal tą parametą, pagal kurį paskaičiuotas GE yra didžiausias).

Grupinė nuotekų tvarkymo sistema – grupės (daugiau kaip dviejų) objektų nuotekoms tvarkyti skirta sistema, iš kurios nuotekos išleidžiamos į aplinką arba kaupiamos ir periodiškai išvežamos mobiliosiomis priemonėmis.

Individualusis nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka namų ūkio nuotekų arba nuotekų, susidarančių vykdant ūkinę komercinę veiklą, išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukauptų nuotekų perdavimas nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui.

Mažosios nuotekų valyklos – valyklos, skirtos 101–2000 GE nuotekoms valyti.

Nuotekos – buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje naudotas vanduo, taip pat kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai, išskyrus vandenį iš žaliųjų plotų, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenų) vanduo, kurį asmuo teisės aktų nustatyta tvarka išleidžia į aplinką tam skirtais inžineriniais įrenginiais ar kitaip arba atiduoda tvarkyti.

Nuotekų kaupimo rezervuaras – talpykla pavienių objektų ar jų grupių nuotekoms kaupti ir laikyti, kol jos bus transportuojamos galutinai sutvarkyti.

Nuotekų transportavimo paslaugų teikimas – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas individualių nuotekų surinkimas, transportavimas ir išleidimas į geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančią ar kitaip valdomą ir (arba) naudojamą

nuotekų tvarkymo infrastruktūrą.

Nuotekų turėtojas – asmuo, naudojantis arba valdantis objektą (taršos / nuotekų šaltinį) ir pagal teisės aktus turintis teisę spręsti objekto eksploatavimo ir techninio funkcionavimo klausimus bei atsakantis už objekto daromą poveikį aplinkai.

Nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (ar) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas.

Nuotekų tvarkymo įrenginiai – inžineriniai įrenginiai nuotekoms tvarkyti (vamzdynai, siurblynės, nuotekų valyklos, nuotekų kaupimo rezervuarai, naftos produktų atskirtuvai ir kt.).

Nuotekų tvarkymo sistema – inžinerinių įrenginių, statinių ir technologinių procesų kompleksas (visuma), skirtas nuotekoms tvarkyti (surinkti, kaupti, transportuoti, apskaityti, valyti, kontroliuoti išleisti bei valymo metu susidarantiui šlamui, smėliui, šiukšlėms, dumblui ar pan. tvarkyti).

Nuotekų tvarkytojas – juridinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka tiekiantis nuotekų tvarkymo paslaugas ir turintis nuotekų tvarkymo licenciją.

Nuotekų valymo įrenginiai (nuotekų valyklos) – statinys arba inžinerinis įrenginys arba technologiškai susietų statinių ir (arba) inžinerinių įrenginių kompleksas, nuotekų tvarkymo sistemos dalis, skirta nuotekoms valyti (teršalams iš vandens išimti) bei valymo metu susidarantiui dumblui ar susidarantioms atliekoms (šlamui, smėliui, šiukšlėms, stambiams nešmenims ar pan.) tvarkyti (pirminiam tvarkymui/kaupimui valymo įrenginių teritorijoje).

Nuotekų vežimo priemonės – asenizacinės mašinos ir kitos specialiosios transporto priemonės, skirtos nuotekoms surinkti iš nuotekų kaupimo rezervuarų bei septikų ir joms išvežti į nuotekų priėmimo punktus.

Objektas – statinys arba statinių grupė, esanti viename sklype, kuriuose susidaranti nuotekas surenka viena nuotekų surinkimo sistema.

Širvintų rajono teritorijos nuotekų sistemą eksploatuojanti įmonė – Savivaldybės kontroliuojama įmonė, turinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją ir turinti teisės aktų nustatyta tvarka įgytą teisę ir pareigą eksploatuoti nuotekų tvarkymo įrenginius ir vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą Širvintų rajono savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose.

Vietiniai nuotekų šalinimo įrenginiai – tai nuotekų kaupimo rezervuarai ir mažos nuotekų valyklos.

7. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose.

IV. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

8. Vietiniai nuotekų šalinimo įrenginiai Savivaldybės teritorijose įrengiami vadovaujantis galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais ten, kur nėra įrengtų centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos tinklų.

9. Vietiniai nuotekų šalinimo įrenginiai gali būti įrengiami kaip:

9.1. atskiroji (individuali) nuotekų tvarkymo sistema;

9.2. grupinė nuotekų tvarkymo sistema.

10. Išimtiniais atvejais, kai centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos įrengimas arba išplėtimas tiek, kad būtų sudarytos sąlygos surinkti visų aglomeracijos teritorijoje esančių objektų nuotekas, nėra pateisinamas ekonominiu požiūriu ir nuotekų surinkimo sistemos įrengimo poveikis taršos mažinimo ir prevencijos prasme nereikšmingas, aglomeracijų teritorijoje gali būti taikomos atskirosios arba grupinės buitinių nuotekų tvarkymo sistemos, kurios užtikrintų lygiavertį centralizuotajai nuotekų surinkimo sistemai aplinkos apsaugos lygį (nuotekos kaupiamos ir periodiškai vežamos į aglomeracijos valymo įrenginius, išvalomos iki aglomeracijai nustatytų leistinų koncentracijų (LK) ir išleidžiamos į paviršinius vandens telkinius arba laikantis galiojančių normatyvų infiltruojamos į gruntą).

11. Atskirąsias buitinių nuotekų tvarkymo sistemas su nuotekų valymu ir valytų nuotekų išleidimu į aplinką, laikantis teisės aktais nustatytų reikalavimų, galima planuoti (įrengti):

11.1. pavieniams objektams (objektams, nepatenkantiems į aglomeracijų teritorijas ir esantiems mažesnėse kaip dešimties objektų grupėse (sodyboms, fermoms, įmonėms ir pan.)) ir objektams, esantiems dešimties objektų ir didesnėse grupėse, kuriose objektai išsidėstę taip, kad įrengiant centralizuotąsias nuotekų surinkimo arba grupines nuotekų tvarkymo sistemas vienam GE reikėtų įrengti daugiau kaip po 15 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) arba vienam butui reikėtų įrengti daugiau kaip po 45 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) ir (arba) vidutinis atstumas tarp įvadų būtų didesnis kaip 45 m;

11.2. kaip laikiną nuotekų tvarkymo sprendimą objektuose, esančiuose aglomeracijų teritorijose, didesnėse kaip dešimties objektų grupėse ar sodininkų bendrijų teritorijose, kai centralizuotosios nuotekų surinkimo arba grupinės nuotekų tvarkymo sistemos negali būti įrengtos, iki planuojama pradėti naudoti minėtus objektus. Šiuo atveju leidimai atskirųjų nuotekų tvarkymo sistemų statybai išduodami su sąlyga, kad, atsiradus galimybei, reikės jungtis prie centralizuotųjų nuotekų surinkimo arba grupinių nuotekų tvarkymo sistemų;

11.3. aglomeracijų ir kitose viešojo vandens tiekimo teritorijose, kai atskirąsias nuotekų tvarkymo sistemas numato įrengti ir eksploatuoti viešasis vandens tiekėjas (aglomeracijų teritorijose, tik kai tenkinamos Taisyklių 10 punkte nustatytos sąlygos).

12. Atskirųjų (individualių) buitinių nuotekų valymo įrenginių taikymą (projektavimą, tiekimą, statybą, paleidimą, naudojimą, kontrolę) numato Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamentas.

13. Atskirąsias nuotekų tvarkymo sistemas su reikalavimus atitinkančiais nuotekų kaupimo rezervuarais, laikantis teisės aktais nustatytų reikalavimų, galima planuoti (įrengti):

13.1. nurodytais 11.1 ir 11.2 Taisyklių punktuose atvejais, kai nėra galimybių pagal reikalavimus įrengti nuotekų valymo įrenginių ir išleisti nuotekas į aplinką (nepakanka teritorijos valymo įrenginių įrengimui, nėra tinkamo nuotekų priimtovo, nėra galimybių užtikrinti reikiamą nuotekų išvalymo laipsnį, neišlaikomi sanitariniai atstumai);

13.2. aglomeracijų ir kitose viešojo vandens tiekimo teritorijose, kai atskirąsias nuotekų tvarkymo sistemas numato įrengti ir eksploatuoti viešasis vandens tiekėjas (aglomeracijų teritorijose, tik kai tenkinamos Taisyklių 10 punkte nustatytos sąlygos).

14. Grupinės nuotekų tvarkymo sistemos turi būti taikomos planuojant didesnes kaip dešimties objektų grupes ne aglomeracijos teritorijoje (išskyrus objektų grupes, kurios atitinka 11.1 Taisyklių punkte nustatytą išimtį). Aglomeracijų teritorijose esančioms / planuojamoms grupėms objektų galima planuoti grupines nuotekų tvarkymo sistemas, kai esamos aglomeracijų centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos nepajėgios priimti papildomų nuotekų arba nuotekų išleidimas į centralizuotąsias nuotekų surinkimo sistemas negalimas dėl kitų priežasčių taip, kaip nurodyta Taisyklių 10 punkte.

15. Projektuojant ir įrengiant Savivaldybės teritorijoje nuotekų tvarkymo sistemas su nuotekų išleidimu į aplinką, privaloma:

15.1. įvertinti konkretaus objekto specifiką ir išvalytų nuotekų priimtovo gebėjimą priimti valytas nuotekas ir pagal tai parinkti bei apskaičiuoti reikiamą išvalymo efektyvumą, kuris atitiktų ne tik minimalias nuotekų užterštumo normas, bet ir užtikrintų, kad įrenginio veikimo laikotarpiu nebus viršyti leistini aplinkos užterštumo rodikliai (ypač geriamojo vandens šaltiniuose);

15.2. numatyti tokius projektinius sprendimus, kad konkrečiomis sąlygomis būtų įmanoma tinkamai eksploatuoti suprojektuotą nuotekų tvarkymo sistemą (dumblo tvarkymas, tinkamas techninis aptarnavimas, energijos tiekimas ir pan.);

15.3. projekto dokumentuose pateikti informaciją apie parinktą tipinį arba suprojektuotą netipinį valymo įrenginį pagal Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamente nustatytus reikalavimus;

15.4. užtikrinti, kad projektiniai sprendimai nepažeistų kituose teisės aktuose ir normatyviniuose dokumentuose nustatytų reikalavimų.

16. Užstatytame, tačiau neturinčiame inžinerinės infrastruktūros kvartale įrengiant vietinius nuotekų šalinimo įrenginius kiekvienam statomam objektui, būtina numatyti galimybę ateityje prisijungti prie centralizuotojo nuotakyno.

17. Atskirosios (individualios) ar grupinės nuotekų tvarkymo sistemos turi būti įrengiamos ir eksploatuojamos teisės aktų nustatyta tvarka.

18. Paviršinės nuotekos turi būti tvarkomos atskirai nuo buitinių, komunalinių ir gamybinių nuotekų. Paviršinių nuotekų išleidimas į komunalinių, buitinių, gamybinių nuotekų tvarkymo sistemas draudžiamas, išskyrus atvejus, kai šio reikalavimo neatitinkanti nuotekų tvarkymo sistema įdiegta (arba statybos leidimas išduotas) iki Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento įsigaliojimo. Mišriųjų nuotekų tvarkymo sistemoms taikomi visi teisės aktuose nustatyti reikalavimai nuotekų, kurios patenka į mišriųjų nuotekų sistemą, tvarkymui.

V. VIETINIUOSE NUOTEKŲ ŠALINIMO ĮRENGINIUOSE SUSIDARANČIŲ NUOTEKŲ TVARKYMAS

19. Šiose Taisyklėse nuotekų tvarkymas apima veiklą, susidedančią iš visų ar dalies šių priemonių: nuotekų surinkimą, kaupimą, transportavimą, valymą ir išleidimą bei valymo metu susidarančių atliekų (smėlio, šlamo, dumblo ir t. t.) pirminį tvarkymą;

20. Nuotekų turėtojai yra skirstomi į šias grupes:

20.1. fiziniai asmenys (gyventojai);

20.2. juridiniai asmenys (įmonės, įstaigos, organizacijos), kurių veikloje susidaro buitinės nuotekos, kurios šalinamos kaupimo rezervuaruose ar vietiniuose valymo įrenginiuose.

21. Nuotekoms surinkti įrengiami kaupimo rezervuarai, o joms kaupti ir iš dalies valyti – septikai su kaupimo rezervuarais. Reikalavimai jų įrengimui aprašyti šių Taisyklių VI skyriuje.

22. Nuotekoms valyti įrengiami nuotekų valymo įrenginiai. Reikalavimai nuotekų valymo įrenginiams projektuoti, įrengti ir eksploatuoti nustatyti Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamente.

23. Nuotekų turėtojas sukauptas nuotekas tolesniam apdorojimui turi perduoti nuotekų vežėjui pagal galiojančią nuotekų išvežimo paslaugos sutartį.

24. Šalinti nuotekas Savivaldybės administracijos nenustatytoje vietoje draudžiama.

25. Surinktos nuotekos privalo būti apskaitomos pagal Taisyklių 48 ir 49 punktų reikalavimus. Už surinktų nuotekų apskaitą yra atsakingas nuotekų vežėjas.

26. Už visuomenės konsultavimą nuotekų tvarkymo klausimais yra atsakinga Širvintų rajono teritorijos nuotekų sistemą eksploatuojanti įmonė.

27. Nuotekų valymo metu susidariusios atliekos (pavyzdžiui, nuotekų dumblas, gaudyklėse susidarę riebalai ir kitos) turi būti perduodamos atliekų tvarkymo įmonėms ir tvarkomos vadovaujantis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumu, nustatytu atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose, išskyrus atvejus, kai nuotekų dumblas apdorojamas jo susidarymo vietoje kartu su

nuotekų valymo metu susidariusiais riebalais ar nuotekų dumblo apdorojimo procesui reikalinga struktūrinė medžiaga, gauta iš kitų ūkio subjektų, ir atvejus, kai nuotekų valymo įrenginius eksploatuoja ir susidariusias atliekas tvarko geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas.

VI. VIETINIAI NUOTEKŲ ŠALINIMO ĮRENGINIAI

28. Įrengiant nuotekoms šalinti nuotekų kaupimo rezervuarus, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

28.1. nuotekų kaupimo rezervuarai, septikai, kaip atskirosios ar grupinės nuotekų tvarkymo sistemos, turi būti įrengiami vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytais principais ir atsižvelgiant į savivaldybių tarybų patvirtintuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose nustatytus sprendinius;

28.2. nuotekų kaupimo rezervuarai, septikai turi būti įrengiami tik sandarūs, uždari, gamykliniai nuotekų kaupimo rezervuarai ir tik tais atvejais, kai nėra galimybės įrengti biologinio nuotekų valymo įrenginio ir kai yra galimybės šiuos rezervuarus tinkamai eksploatuoti ir užtikrinti sukauptų nuotekų transportavimą ir sutvarkymą. Naujai įrengiamų nuotekų kaupimo rezervuarų minimalus tūris turi būti toks, kad sutalpintų per 7 dienas objekte susidarančias nuotekas;

28.3. saugumo sumetimais nuotekų kaupimo rezervuaras turi būti uždengtas dangčiu;

28.4. turi būti užtikrintas tinkamas privažiavimas prie nuotekų kaupimo rezervuaro, kad būtų galima saugiai išsiurbti ir išvežti nuotekas;

28.5. vadovaujantis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, turi būti įrengtos atitinkamo dydžio sanitarinės apsaugos zonos, laikantis nustatytų atstumų tarp atskirų statinių;

28.6. planuojant įrengti septikus, būtina įvertinti veiksnius, lemiančius galutinio nuotekų išvalymo ir išleidimo į gamtinę aplinką parinkimą (teritorijos plotas, atstumas iki paviršinio vandens telkinio ir (arba) geriamojo vandens šaltinio, grunto savybės ir kt.);

28.7. planuojant įrengti nuotekų filtravimo per gruntą sistemas galutiniam septikuose apvalytų nuotekų išvalymui, turi būti vadovaujamasi Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklėse nustatytais reikalavimais;

28.8. įrengiant nuotekų filtravimo sistemas, būtina įrengti septikuose apvalytų nuotekų mėginių paėmimo vietą;

28.9. techniniai septikų parametrai parenkami atsižvelgiant į objekte susidarančių ar planuojamų susidaryti nuotekų kiekį ir reikalingą nuotekų apvalymo efektyvumą.

29. Nuotekų kaupimo rezervuarų eksploatavimo reikalavimai:

29.1. nuotekų iš kaupimo rezervuarų transportavimo dažnumas turi būti parenkamas atsižvelgiant į susidarančių nuotekų kiekį ir kaupimo rezervuaro tūrį, bet ne rečiau kaip kartą per

metus. Septikų dumblo išvežimo dažnumas turi būti parenkamas vadovaujantis septiko gamintojo pateiktomis eksploataavimo ir priežiūros instrukcijomis;

29.2. nuotekų kaupimo rezervuarų savininkai ir (ar) naudotojai privalo periodiškai tikrinti nuotekų kaupimo rezervuaro sandarumą ir pastebėję, kad nuotekų kaupimo rezervuaro turinys tirštėja ir (ar) nedidėja kaupiamų nuotekų kiekis (proporcingai sunaudotam geriamojo vandens kiekiui), turi patikrinti rezervuaro sandarumą ir nustačius, kad rezervuaras nesandarus, nedelsiant imtis priemonių jam užsandarinti;

29.3. patikrinti, ar nuotekų kaupimo rezervuarai sandarūs ir ar nėra įrengtų vamzdžių, kuriais nuotekos būtų išleidžiamos į gamtinę aplinką, galima apžiūrint ištuštintą talpą, mechaniškai tikrinant rezervuaro dugno kietumą, panaudojant dūminę techniką ir kt.;

29.4. nuotekų turėtojas privalo stebėti nuotekų kaupimo rezervuaro prisipildymą ir laiku pašalinti nuotekas, kad būtų išvengta nuotekų patekimo į aplinką;

29.5. nuotekų surinkimo sistema turi atitikti planuojamą tvarkyti nuotekų kiekybines ir kokybines charakteristikas;

29.6. turi būti užtikrintas reikalavimus atitinkantis nuotekų surinkimo sistemos sandarumas, kad nuotekos neprasiskverbtų į aplinką ir vanduo iš aplinkos nepatektų į sistemą.

30. Draudžiama mesti į nuotekų sistemą kietas atliekas (sauskelnes, higieninius paketus, popierinius rankšluosčius ir kt.), kurios gali mechaniškai sutrikdyti septikų darbą, koncentruotas chemines medžiagas ir preparatus (rūgštis ir šarmus, valiklius, tirpiklius, riebalus, alyvas ir pan.), skystas atliekas ir gamybinės nuotekas (naudotus tepalus, akumuliatorių rūgštį, dažus, netinkamus vartoti vaistus, fotoskiediklius, pesticidus ir kt.).

VII. NUOTEKŲ TURĖTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

31. Asmenys, individualiai tvarkantys nuotekas, privalo:

31.1. apie tvarkomas nuotekas teikti informaciją Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

31.2. per valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę vykdančių pareigūnų nurodytą terminą pašalinti teisės aktų, reglamentuojančių nuotekų tvarkymą, nuostatų pažeidimus;

31.3. per 12 mėnesių prijungti jiems nuosavybės teise priklausančią nuotekų tvarkymo infrastruktūrą prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, Statybos įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimais, yra sukurta infrastruktūra, ji nuosavybės teise priklauso Savivaldybei ar viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, nuotekų išvadas nutiesti iki turto ribos (nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblinė (kai yra slėginė nuotekų linija), individualaus namo

nuotekų valykla, sklypo riba ar statinio, ar daugiabučio namo nuotekų išvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategorijas) ir teisės aktų nustatyta tvarka nustatoma, kad asmens vykdomas individualusis nuotekų tvarkymas neatitinka teisės aktuose nustatytų nuotekų tvarkymo reikalavimų, ir toks asmuo neįvykdo šių Taisyklių 30.2 punkte nustatytų reikalavimų. Ši pareiga galioja, kai yra visos šiame punkte išvardytos aplinkybės. Savivaldybės teritorijos nuotekų sistemą eksploatuojanti įmonė, gavusi atsakingų institucijų išvadas dėl nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statybos atitikties teisės aktų reikalavimams, asmens individualaus nuotekų tvarkymo neatitikties teisės aktų reikalavimams, kai nuotekų išvadas nuosavybės teise priklauso Savivaldybei ar viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, privalo per 5 darbo dienas registruotu laišku informuoti asmenį nurodydama 12 mėnesių laikotarpį, iki kurio pabaigos asmuo turi prisijungti prie nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros;

31.4. užtikrinti individualiųjų nuotekų valymo įrenginių priežiūrą (eksploataciją) Nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka, kai tokie įrenginiai įrengti ir naudojami;

31.5. sudaryti viešąją sutartį su nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiu asmeniu dėl nuotekų ir (ar) nuotekų valymo metu susidarančių atliekų (dumblo) transportavimo į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomus nuotekų valymo įrenginius;

31.6. atiduoti nuotekas ir (ar) nuotekų valymo metu susidarančias atliekas (dumblą) geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui arba geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nurodytam nuotekas transportuojančiam asmeniui. Jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas yra pasirašęs sutartis su daugiau kaip vienu nuotekas transportuojančiu asmeniu, asmenys nuotekas gali atiduoti vienam iš geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nurodytų individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugų teikėjų pasirinktinai. Asmenys už individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugas apmoka individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui, kuriam atiduoda nuotekas transportuoti į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomus nuotekų valymo įrenginius.

32. Nuotekų turėtojas už nuotekų tvarkymo paslaugas moka nuotekų vežėjui pagal faktinį išvežtų ir sutvarkytų nuotekų kiekį.

33. Nuotekų turėtojas turi saugoti nuotekų išvežimo paslaugos sutartį visą sutarties galiojimo laikotarpį ir dar 3 metus jai pasibaigus, o paslaugos suteikimo ir apmokėjimą patvirtinančius dokumentus (jų kopijas) – 3 metus po apmokėjimo ir surašymo dienos. Dokumentus privaloma pateikti, jei jų pareikalauja kontroliuojantys asmenys.

34. Už tinkamą ir saugų vietinių nuotekų šalinimo įrenginių eksploatavimą ir jų turinio individualųjį tvarkymą atsako jų savininkas arba naudotojas.

35. Už netinkamą individualiųjų nuotekų tvarkymą ir padarytą žalą aplinkai, žmonių sveikatai ir turtui nuotekų turėtojas atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VIII. NUOTEKŲ VEŽĖJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

36. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi pasiūlyti individualių nuotekų turėtojiui sudaryti viešąją sutartį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas arba nurodyti individualių nuotekų transportavimo paslaugų teikėją (teikėjus).

37. Nuotekų transportavimo paslaugas Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje gali teikti geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai ir kiti asmenys, kurie:

37.1. atitinka Atliekų tvarkymo įstatyme atliekas surenkančioms ir vežančioms įmonėms nustatytus reikalavimus;

37.2. turi nuosavybės teise ar teisėtai valdo nuotekoms transportuoti reikalingus įrenginius ir transportą:

37.2.1. transporto priemonės, skirtos nuotekoms vežti, privalo būti techniškai tvarkingos (visi siurbliai, žarnos, vožtuvai ir kita įranga turi būti sandarūs), švarios ir sandarios;

37.2.2. transporto priemonės turi turėti nuotekų apskaitos įrenginį arba dokumentą, patvirtinantį nustatytą transporto priemonės talpos tūrį;

37.2.3. nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys, jeigu nuotekų transportavimo paslaugas teikia ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, privalo sudaryti sutartį su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju dėl individualių nuotekų transportavimo ir išleidimo į šio geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir sutartis su asmenimis, kuriems teikia nuotekų transportavimo paslaugas. Sutartis sudaromos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose nustatytus reikalavimus. Už individualių nuotekų tvarkymą nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys apmoka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojiui;

37.3. nuotekų transportavimo reikalavimai vykdomi vadovaujantis Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos apraše nustatytais reikalavimais.

38. Širvintų rajono teritorijos nuotekų sistemą eksploatuojanti įmonė privalo savo interneto svetainėje pateikti nuotekų transportavimo paslaugas teikiančių asmenų kontaktus (telefono numerius, adresus ir kt.).

39. Nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys, privalo:

39.1. vartotojiui paprašius, teikti informaciją vartotojams apie jų surinktas ir transportuotas nuotekas;

39.2. pagal vartotoji ir nuotekų transportavimo paslaugas teikiančio asmens sudarytą sutartį priimti iš vartotoji sutartyje nustatyto užterštumo nuotekas ir (ar) nuotekų valymo metu susidariusias atliekas (dumblą);

39.3. užtikrinti saugų nuotekų transportavimą ir nuotekų ir (ar) nuotekų valymo metu susidarančių atliekų (dumblo) atidavimą į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą;

39.4. pranešti viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui kontaktinius duomenis (telefono numerius, adresus ir kt.), kad būtų paskelbti viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo interneto svetainėje;

39.5. vykdyti nuotekų tvarkymo stebėseną, tvarkyti apskaitą, kaupti ne mažiau kaip 3 metus duomenis apie aptarnaujamų abonentų ir vartotojų skaičių, pridutų geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui tvarkyti nuotekų kieki.

40. Nuotekų vežėjas, neatitinkantis šių Taisyklių 37 punkte nurodytų reikalavimų, negali teikti nuotekų surinkimo ir vežimo paslaugų Savivaldybės teritorijoje.

41. Širvintų rajono teritorijos nuotekų sistemą eksploatuojanti įmonė privalo nedelsdama nutraukti sutartį su nuotekų vežėju, jei pastarasis:

41.1. neatitinka Atliekų tvarkymo įstatyme atliekas surenkančioms ir vežančioms įmonėms nustatytų reikalavimų;

41.2. bankrutuoja, yra likviduojamas ir (ar) dėl kitų priežasčių nebegali tęsti veiklos;

41.3. sudarant sutartį pateikė neteisingus ir (ar) suklastotus duomenis.

42. Septikų ir nuotekų kaupimo rezervuarų turinio išsiurbimo, transportavimo ir išleidimo į viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomą infrastruktūrą darbai turi būti atliekami taip, kad nebūtų daromas neigiamas poveikis aplinkai ir visuomenės sveikatai ir pagal galimybes sumažintas kvapų išsiskyrimas:

42.1. vietiniai nuotekų šalinimo įrenginiai, surinkus jų turinį, turi būti nedelsiant uždaromi;

42.2. vietinių nuotekų šalinimo įrenginių turinį draudžiama transportuoti atvirose, nesandariose ar šiam tikslui nepritaikytose talpose;

42.3. darbai turi būti atliekami greitai ir nepertraukiant atskiros darbų rūšies eigos iki jų pabaigos. Sustabdžius statybos (remonto) darbus, teritorija turi būti aptverta, jeigu nėra galimybės uždaryti nuotekų šalinimo įrenginių.

43. Atliekų turėtojas privalo turėti atliekų perdavimą patvirtinantį dokumentą (pvz., sąskaitą faktūrą ar kitą atliekų perdavimą patvirtinantį dokumentą, kuriame nurodyta: atliekų kodas ir tūris; atliekų perdavimo vieta ir data; atliekų turėtojo juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas; atliekų gavėjo juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas; vežėjo pateiktos transporto priemonės markė ir valstybinis numeris; atliekų iškrovimo vieta).

44. Vietinių nuotekų šalinimo įrenginių turinys gali būti šalinamas tik tam tikslui miesto centralizuotame nuotakyne įrengtuose punktuose. Tie punktai privalo būti sandarūs (iš jų nuotekos į

aplinką negali bėgti) ir atitikti nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus.

45. Vietinių nuotekų valymo įrenginių turinį išpilti tam nepritaikytose vietose draudžiama.

46. Į centralizuotąjį nuotakyną draudžiama išleisti (šalinti):

46.1. daiktus ir (arba) medžiagas, galinčias užkimšti arba sugadinti nuotakyno ar nuotekų valymo įrenginių elementus, sutrikdyti jų veiką;

46.2. medžiagas, galinčias sukelti gaisrą ar sprogimą;

46.3. medžiagas, galinčias pakenkti nuotekų valymo įrenginius aptarnaujančių darbuotojų sveikatai;

46.4. medžiagas, galinčias trikdyti normalų nuotekų valymo įrenginių darbą ar dumblo apdorojimą;

46.5. atliekas, išskyrus atvejus, kai organinių atliekų smulkinimą ir išleidimą į nuotakyną (organinių atliekų smulkintuvų įrengimą ir pajungimą į nuotakyną) leidžia nuotakyno operatorius (tokios galimybės numatytos nuotekų tvarkymo sutartyje).

47. Nustojus veikti buitinių nuotekų priėmimo įrangai ir (ar) sutrikus normaliam centralizuotojo nuotakyno funkcionavimui dėl nuotekų vežėjo kaltės, jis privalo teisės aktų nustatyta tvarka kompensuoti nuotekų tvarkytojo patirtus nuostolius.

48. Kas pusmetį (iki kito pusmečio pirmojo mėnesio 15 dienos) nuotekų vežėjai privalo viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui ir Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos ir aplinkosaugos skyriui pateikti raštišką ataskaitą apie per praėjusį pusmetį surinktų ir perduotų tolesniam apdorojimui nuotekų kiekį ir nurodyti nuotekų turėtojus, nevykdančius galiojančių sutarčių, kurie netvarkė nuotekų per pastaruosius 12 mėnesių. Ataskaitos forma pateikta šių Taisyklių 1 priede.

49. Kas pusmetį (iki kito pusmečio pirmojo mėnesio 15 dienos) viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos ir aplinkosaugos skyriui pateikti raštišką ataskaitą apie per praėjusį pusmetį nuotekų vežėjų atvežtų apdoroti nuotekų kiekį bei galiojančių sutarčių su nuotekų vežėjais sąrašą. Ataskaitos forma pateikta šių Taisyklių 2 priede.

IX. SAVIVALDYBĖS TEISĖS IR PAREIGOS

50. Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos ir aplinkosaugos skyrius koordinuoja ir prižiūri nuotekų tvarkymą bei šių Taisyklių laikymąsi Savivaldybės teritorijoje.

51. Savivaldybės administracija įpareigoja seniūnijas informuoti vietinių nuotekų šalinimo įrenginių savininkus ir naudotojus apie galimybę sudaryti nuotekų išvežimo paslaugos sutartį.

52. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė atlieka patikrinimus, kurių tikslas – nustatyti šių Taisyklių laikymąsi Savivaldybės teritorijoje; teisės aktų, nustatančių vietinių nuotekų šalinimo įrenginių eksploatavimo reikalavimus, laikymąsi; atsižvelgiama į kitus veiksnius, darančius neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai; tikrinami nuotekų išvežimą patvirtinantys dokumentai ir kt.

X. PATIKRINIMŲ TVARKA

53. Vietinių nuotekų šalinimo įrenginių patikrinimai atliekami ne rečiau kaip kartą per 3 metus.

54. Patikrinimą atliekanti darbo grupė ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas privalo informuoti objekto savininką, teisėtą valdytoją, vadovą ar jų raštiškai įgaliotą asmenį (toliau – objekto atstovas) telefonu, raštu arba elektroniniu būdu apie numatomą patikrinimą.

55. Vietinių nuotekų šalinimo įrenginių patikrinimai atliekami dalyvaujant objekto atstovui.

56. Esant pagrįstam įtarimui, kad objekte yra teisės aktų reglamentuojančių vietinių nuotekų šalinimo įrenginių eksploatavimo reikalavimų pažeidimų, atliekami operatyviniai vietinių nuotekų šalinimo įrenginių patikrinimai.

57. Nustačius vietinių nuotekų šalinimo įrenginių eksploatavimo reikalavimų pažeidimus, šių Taisyklių nesilaikymą Savivaldybės teritorijoje, darbo grupė gali surašyti aktą apie nustatytus pažeidimus; Viešosios tvarkos ir aplinkosaugos skyriaus paskirtieji specialistai turi teisę Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatytais atvejais ir tvarka surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus; į tikrinamą objektą gali būti kviečiamos atitinkamos tarnybos taikyti pagal nustatytą pažeidimą įstatymų numatytas poveikio priemones.

58. Asmenys, pažeidę šias Taisykles ir nepašalinę atliktų patikrinimų metu nustatytų pažeidimų, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje
nuotekų tvarkymo taisyklių
1 priedas

(Nuotekų surinkimo ir išvežimo ataskaitos forma)

NUOTEKŲ SURINKIMO IR IŠVEŽIMO ATASKAITA

20 ____ m. _____ d.

Ataskaitinis pusmetis _____

Nuotekų vežėjas _____
(įmonės pavadinimas, adresas)

Tel., faksas, el. paštas _____

ATĮR Nr. _____

1. Informacija apie nuotekų surinkimą ir išvežimą Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje:

Adresas		Savininko arba atsakingo asmens vardas, pavardė	Sutarties numeris	Nuotekų kiekis (m ³)		Pastaba
gatvės pavadinimas	namo numeris			kaupimo rezervuaras	nuotekų valymo įrenginys	

2. Informacija apie nuotekų turėtojus, kurie neužsakė nuotekų išvežimo ir valymo paslaugų per paskutinius dvylika mėnesių (per ataskaitinį ir prieš tai buvusį pusmetį):

Adresas		Savininko arba atsakingo asmens vardas, pavardė	Sutarties numeris	Paskutinį kartą išvežtas nuotekų kiekis (m ³)		Paskutinio išvežimo data	Pastaba
gatvės pavadinimas	namo numeris			kaupimo rezervuaras	nuotekų valymo įrenginys		

Direktorius _____
(parašas)

_____ (vardas, pavardė)

A.V.

(Nuotekų šalinimo ir valymo ataskaitos forma)

NUOTEKŲ ŠALINIMO IR VALYMO ATASKAITA

20 ____ m. _____ d.

Ataskaitinis einamųjų metų pusmetis _____

1. Bendra informacija apie nuotekų šalinimą ir valymą Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje:

1.	Atvežtų apdoroti, išvalytų nuotekų kiekis pagal surinkimo punktų duomenis (m ³)	
2.	Bendras nuotekų atvežimų skaičius (vnt.)	
3.	Nuotekų tvarkymo įkainis (Eur/m ³)	

2. Nuotekų vežėjų, kurių nuotekų vežimo sutartys galiojo paskutinę ataskaitinio pusmečio dieną sąrašas:

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Per pusmetį atvežtų nuotekų kiekis (m ³)

Direktorius _____

(parašas)

(vardas, pavardė)

A.V.